

אנשים עם מוגבלות בחברה הערבית

ממצאי מחקר מרכזיים

עדי הרקוביץ-אמיר • נורית גדג' • תמיר אילי • ליטל ברלב

משרד לשוויון חברתי
מחלקת שוויון חברתי
מחלקת שוויון חברתי

وزارة المساواة الاجتماعية
وتعزيز مكانة المرأة
سلطة التطوير الاقتصادي للأقليات

הג'וינט
ג'וינט – ישראל מעבר למגבלות | חיים עצמאיים ואוטונומיים לאנשים עם מוגבלות

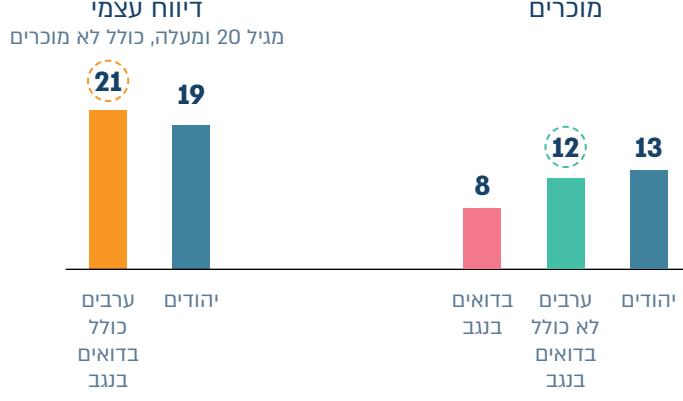
מאירס ג'וינט
ברוקדייל

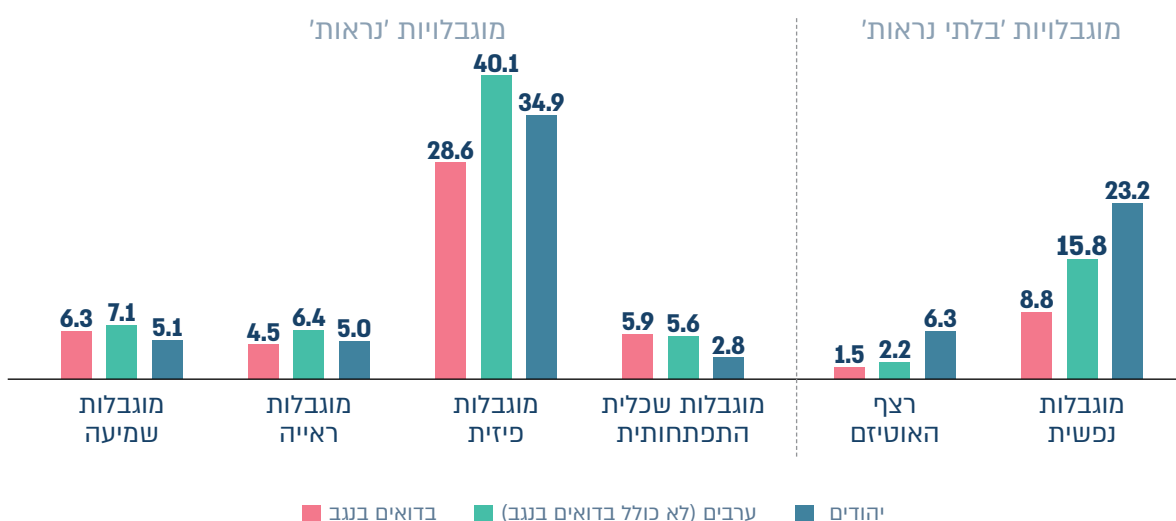
גודל האוכלוסייה

שיעור האנשים המוכרים עם מוגבלות באוכלוסייה הערבית נמוך משיעורם בקרב האוכלוסייה היהודית, אך גבוה יותר על פי דיווח עצמי

באחוזים

בחברה הערבית יותר מוגבלויות 'נראות' ופחות מוגבלויות 'בלתי נראות' בהשוואה לחברה היהודית

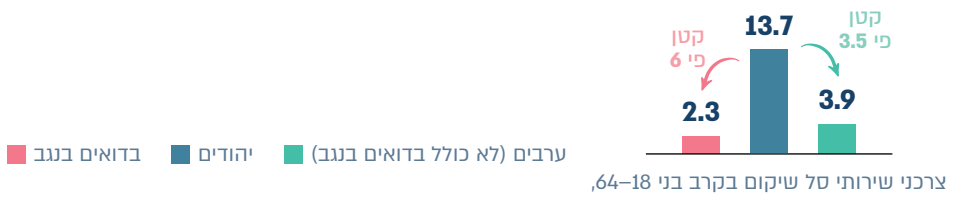
שכיחות סוגי מוגבלויות

אנשים עם מוגבלות בחברה הערבית מדווחים על תחושת מצוקה נפשית יותר מאנשים עם מוגבלות בחברה היהודית ויותר מאנשים ללא מוגבלות בחברה הערבית

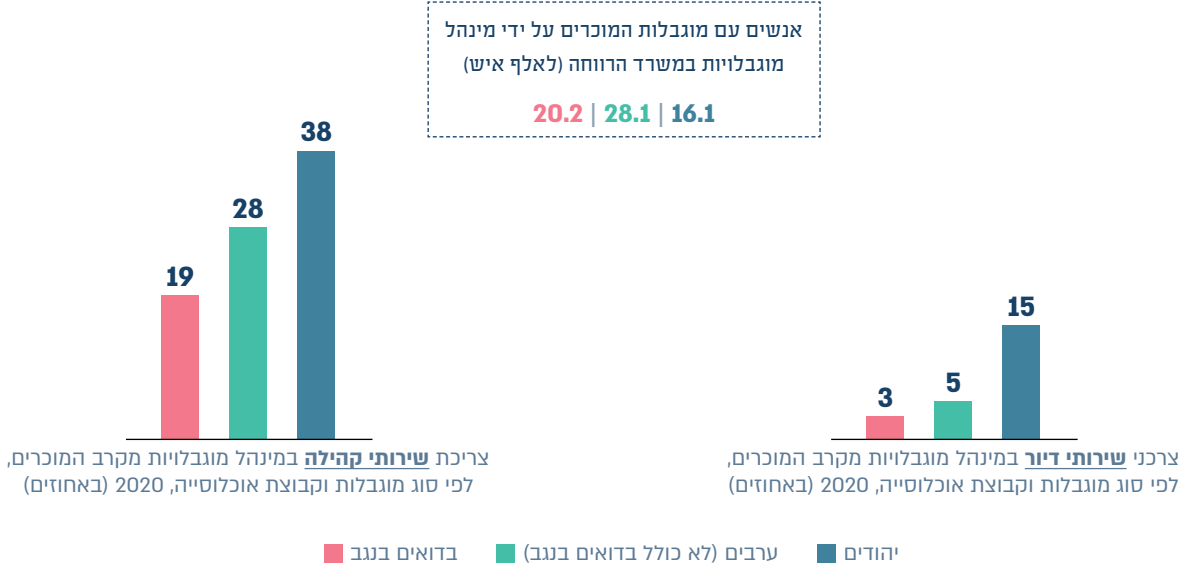
דיווח על מצוקה נפשית קשה להתמודדות, לפי מוגבלות וקבוצת אוכלוסייה, 2022 (באחוזים)

למרות מצבם הנפשי הקשה יותר של אנשים עם מוגבלות בחברה הערבית והבדואית בנגב, הם צורכים פחות שירותי סל שיקום

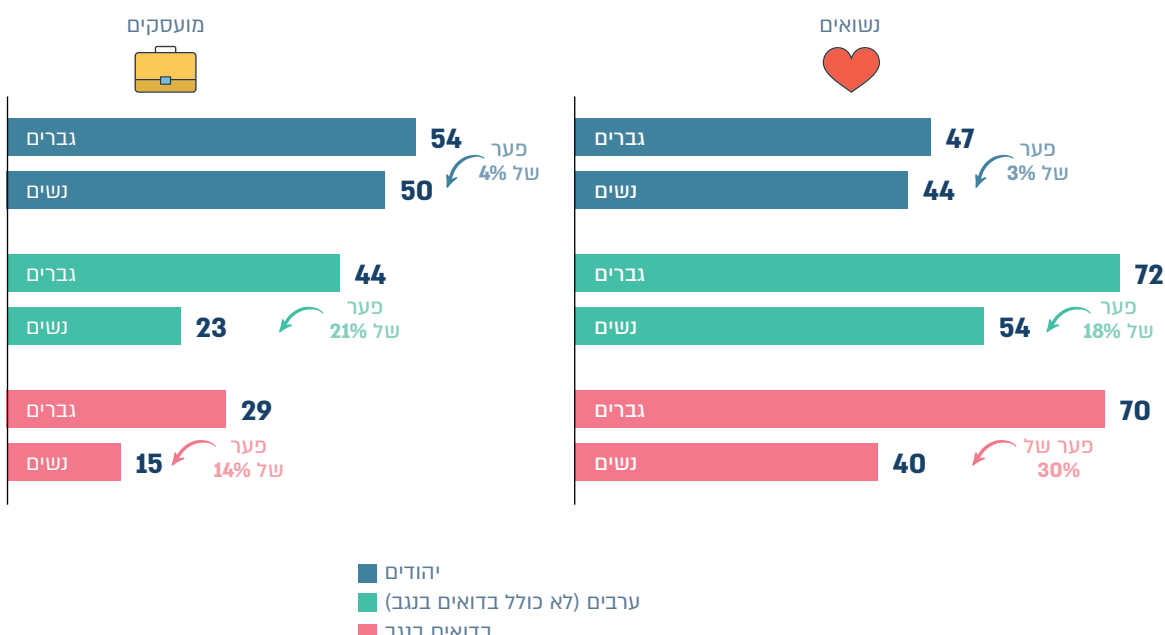
שירותי בריאות הנפש

למרות שיותר אנשים עם מוגבלות בחברה הערבית והבדואית בנגב מוכרים על ידי מינהל מוגבלויות במשרד הרווחה מאשר בחברה היהודית, הם צורכים פחות שירותי דיור וקהילה

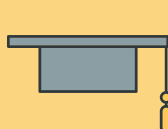
הכרה וקבלת שירותי רווחה ממינהל מוגבלויות

הפער בשיעור הנישואין והתעסוקה בין נשים לגברים גדול יותר בחברה הערבית והבדואית בנגב מאשר בחברה היהודית

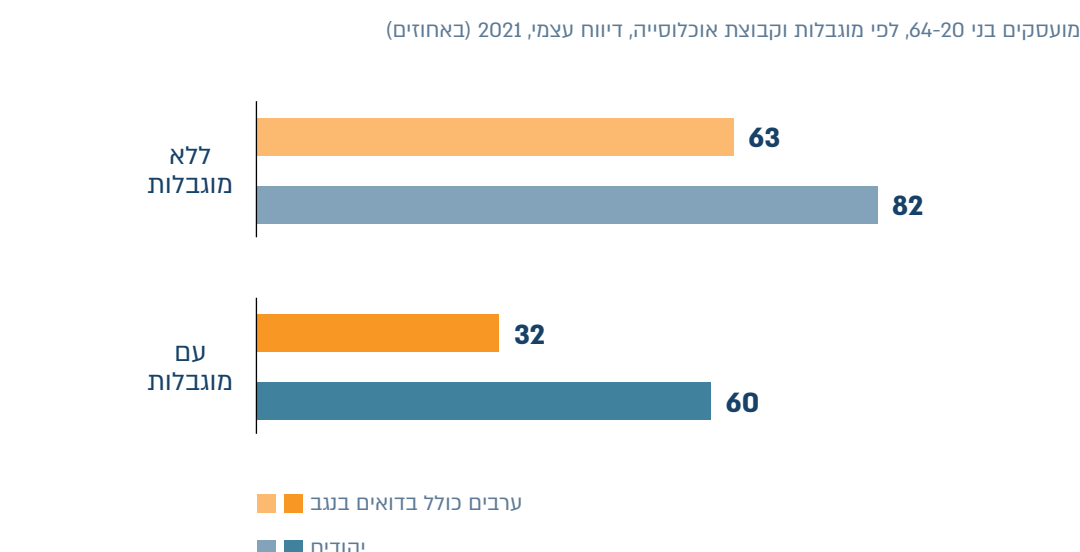
נשים עם מוגבלות באוכלוסייה הערבית

שיעור הערבים אשר רוכשים השכלה גבוהה נמוך מזה של יהודים, אך כשמדובר באנשים עם מוגבלות השיעורים נמוכים עוד יותר

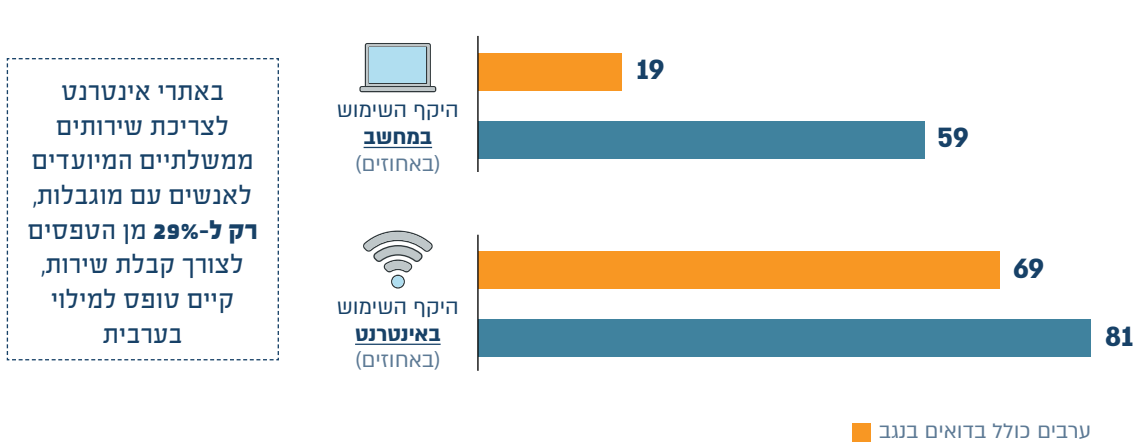
השכלה גבוהה

שיעור הערבים המועסקים נמוך מזה של יהודים, אך כשמדובר באנשים עם מוגבלות השיעורים נמוכים עוד יותר

תעסוקה

יש פער גדול בהיקף השימוש במחשב ובאינטרנט בין אנשים עם מוגבלות באוכלוסייה היהודית ובין אנשים עם מוגבלות באוכלוסייה הערבית

אוריינות דיגיטלית

חסמים בצריכת שירותים

חסם ראשי: מחסור בכוח אדם מקצועי שדובר את השפה הערבית

חסם שני: מחסור בהכשרה בתחום המוגבלות בקרב אנשי רפואה וחינוך

חסם שלישי: לעיתים מתבצע גיוס מטפלים ממקצועות הבריאות ללא ניסיון או מיומנות מספקת בתחומם

חסם ראשי: פריסה חלקית של שירותים

חסם שני: מרחק רב ממקום המגורים למקום השירות

חסם שלישי: זמינות נמוכה של תחבורה ציבורית

חסם רביעי: חוסר נגישות פיזית במקום השירות

חסם חמישי: חוסר נגישות שפתית

חסם ששישי: מחסור במבנים המיועדים למתן שירותים

חסם ראשי: מוסכמות חברתיות בנוגע לנהיגת נשים

חסם שני: חשש מהגשת תלונה נגד נתון שירות

חסם שלישי: חשש כי תעסוקה תפגע בקבלת קצבה

חסם רביעי: חשש מתיוג שלילי של האדם והמשפחה, בעקבות המוגבלות

מאפייני חוסן

ערבות הדדית ותמיכה קהילתית

אמונה בדת כמקור לתמיכה ולתקווה

בניית גוף ידע מקצועי רחב בנושא המוגבלות

עלייה במודעות לצריכת שירותים